

Orduya ruh, dövlətə dayaq: Heydər Əliyev irsi

Tarix ya böyük hadisələrə, ya da böyük şəxsiyyətlərə yadda qalır, çünki tarixi böyük şəxsiyyətlər və böyük hadisələr yaradır. Böyük şəxsiyyətlər tarixin təkcə qurucuları deyil, həm də dayaqlarıdır.

Dünyada tarix yaratmaq hər şəxsə nəşib olmur, bunun üçün dərin zəka və ilahi vergisi olan istedad, şəxsiyyət və layəqət, tarixi həqiqət duyğusu və dönməz iradə, siyasi uzaqgörənlik və hadisələri qabaqlamaq bacarığı, insanlığa, millətə və dövlətə məhəbbət bəsləmək kimi ali xüsusiyyətlər tələb olunur.

Dünyada bütün bu cəhətləri özündə birləşdirən dahiyənə şəxsiyyətlərdən biri fenomenal lider Heydər Əliyev oğlu Əliyev idi. Dünyanın Atatürk, Vaşinqton, Nehru, De Qoll kimi nadir tarixi simaları sırasında Heydər Əliyev kimi dahi bir şəxsiyyət öz layiqli yerini tutdu.

O, XX əsrin son qərinasında qadım bir dövlətə, ulu bir xalqa rəhbərlik etdi, xalqına güvənib yüksəldi və özü ilə bərabər xalqını da tarixin qızaran üçüqlərinə ucaltdı.

Tarix yalnız dahi şəxsiyyətlərin nurlu əməlləri sayəsində nəsilərin yaddaşına həkk olunur. Fəransız, qılıncsız və qələksiz hökəmlən olan tarix daim yetişdirdir ərşeyə gətirdiyi böyük şəxsiyyətləri ilə özünü cəmiyyətə təqdim edir.

Azərbaycan xalqı dünya tarixinə neçə-neçə böyük müfəkkirlərə yanaşı, Cavanşir, Babək, Şəmsəddin Elədniz, Məhəmməd Cahan Pəhləvan, Qızıl Arslan, Uzun Həsən, Şah İsmayıl Xətai, Nadir şah kimi qüdrətli dövlət xadimləri də bəxş etmişdir. Müasir Azərbaycan tarixi dedikdə, öncə gözümüzün önündə ulu öndər, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin siması canlanır.

Tarix boyu ələ dühalar yetişib ki, onlara nəinki təmsil etdikləri xalqı tələndir, eləcə də dünya siyasətində oluqca böyük missiyanı həyata keçirmək səadətə nəşib olub. Ümmümlil liderimiz Heydər Əliyev də məhz belə tarixi şəxsiyyət, dünya siyasətinin məhrir bilicisi olmuşdur. Azərbaycanın müasir tarixinin böyük bir mərhələsi, eləcə də müstəqil dövlətimizin dinamik inkişafı və dünyaya inteqrasiya prosesi Ulu Öndərin adı və fəaliyyəti ilə bağlıdır.

Dünya tarixinin başqa tarixi şəxsiyyətləri kimi, Heydər Əliyev də öz xalqının, doğma Vətəninin müqəddəratının həll oluqca çox çətin mübarizələrlə, kəskin ziddiyyətlərlə və ağır sınaqla məqamları ilə dolu olan bir dövrdə, tarixi şəraitdə yetişmişdir.

Azərbaycan xalqının yarım əsrdən çox bir dövrü müharibə və ziddiyyətli tarixi şəraitdə fəaliyyət göstərmiş Heydər Əliyev şəxsiyyəti ilə, onun mübarizə yolu ilə, böyük quruculuq fəaliyyəti ilə sıx bağlıdır. O öz xalqının bağrından qopub gələn azərbaycanlı, öz yurdunun, doğma torpağının misilsiz təəssübkeşidir. Heydər Əliyev öz xalqının dahi oğlu olmaqla yanaşı, həm də dünyanın ən qüdrətli tarixi simaları sırasında yüksəlmiş nadir şəxsiyyətdir, ümmümdünya tarixinin azərbaycanlı dahisidir.

XXI əsrin ən kamil azərbaycanlı obrazı Heydər Əliyev şəxsiyyətində tə-

cessüm olunur. Vətəninə, xalqına bağlı olan dövlət xadimi Heydər Əliyev dünyanın bütün azərbaycanlıları üçün müdriklik məktəbidir. Heydər Əliyev ələ bir məktəbdir ki, ondan bütün nəsilər bəhrələnecekdir.

Əgər biz tarixə nəzər salsaq, onun hər hansı bir ömrü kitabını diqqətlə vərəqləsək, onda görürük ki, Heydər Əliyev sözün əsl mənasında, ümmümlil məhəbbətli qazanan müdrik el ağsaqqalı, görkəmli dövlət xadimi, böyük diplomatik məharətə malik təcürbəli siyasətçi, Azərbaycan xalqının laskarı və müstəqil Azərbaycan dövlətiliyinin möhkəmləndirilməsinin banisi olmuşdur.

Hər bir dövlətin mövcudluğu onun müstəqilliyinin dönməzliyi, güclü iqtisadiyyatı ilə yanaşı, həm də yenilməz ordu ilə əsəciyənlir. Müstəqilliyini yenincə qazanmış, lakin müdafiə və təhlükəsizlik sistemi zəif olan Azərbaycan dövləti qarşısında duran mühüm vəzifələr sırasında Silahlı Qüvvələrin yarılməsi və inkişafı xüsusi yer tuturdu. Lakin müstəqilliyimizin ilk illərində ölkədə yaranmış mürəkkəb iqtisadiyyat və hərbi vəziyyət ordu quruculuğuna da öz mənfi təsirini göstərmişdir.

Məlumdur ki, ordu faktoru hər bir dövlətin daxili və xarici siyasətinin güzgüsü sayılır. Dövlətin və cəmiyyətin orduya münasibəti həmin dövlətin öz nüfuzuna, bu gününə və sabahına olan münasibətidir. Ordu faktorunun rolunu bilavasitə onun döyüş qabiliyyətinə asılıdır.

Hələ 1971-ci ildə Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə yarılmış Cəmiş Daxiçavanski adına hərbi məktəb on minlərlə gəncin peşəkar zabit kimi formalaşmasına zəmin yaratmışdır. 1993-cü ildə xalqın tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdan Ümmümlil Lider dövlətiliyin qorunmasını əsas dayaqının məhz güclü ordu olduğunu bəyan etmiş və bu istiqamətdə mühüm islahatları həyata atmışdır.

Onun başçılığı altında ölkədə həyata keçirilən köklü islahatlar əsas müddət ərzində bütün sahələrdə olduqca kimi ordu quruculuğu sahəsində də mühüm irəliləyişlərə səbəb oldu. Ulu Öndər çox yaxşı bilirdi ki, güclü ordu olmayan dövlət öz müstəqilliyini qoruyub, vətəndaşların və cəmiyyətin təhlükəsizliyini təmin edə bilməz. Ona görə də, ordu quruculuğu məsələləri Heydər Əliyevin dövlətlik siyasətinin əsas prioritetlərindən birini təşkil etmişdir. Eyni zamanda onun da vətəndaşlara yerinə düşərdi ki, ordu quruculuğu Vətənə sevgidir, dövlətçiliyə sədaqətdir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin qurduğu müasir Azərbaycan Ordusu zəfər sal-

namesinin müdafiəsi idi.

Heydər Əliyevin gərgin və məqsəd-yönlü səyləri sayəsində 1994-cü ildə atəşkəsin elan olunması ölkədə ordu quruculuğu ilə bağlı genişmiqyaslı islahatlara start verilmişdir. Qısa müddət ərzində Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında Silahlı Qüvvələrin mükəmməl qanunvericilik bazası yarılmışdır.

Dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrdə ordunun mərkəzləşdirilmiş maddi-texniki təchizatı əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılmışdır. Həmin dövrdə dünya hərbi təhsil standartlarına cavab verən Milli Hərbi Təhsil sisteminin formalaşmasına xüsusi diqqət yetirilmişdir. 1997-ci ildə Azərbaycan Ali Hərbi məktəbinin yarılməsi ilə ölkəmiz ordu quruculuğunda, milli zabit kadrlarının hazırlanması tarixində keyfiyyətə yeni bir mərhələyə qədəm qoymuşdur.

Müdrik rəhbər Heydər Əliyevin 1999-cu il yanvarın 20-də Hərbi Akademiyanın yarılməsi haqqında emzaladığı fərman, hərbi təhsil sisteminin daha da inkişaf etdirilməsində əsaslı dönüş yaratmışdır. Qeyd edilən dövrdə Heydər Əliyevin göstərişi ilə Azərbaycan Respublikası hərbiçiləri bir sıra zəruri və mühüm ixtisaslar üzrə təhsil almaq üçün Türkiyə Respublikası, Rusiya Federasiyası, Ukrayna, Pakistan, Çin və digər ölkələrə göndərilmişdir. Həmin dövrdə Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin beynəlxalq əlaqələri də xeyli güclənmiş, NATO, MDB qarçivəsində, habelə bir sıra dövlətlərlə ikitərəfli hərbi əməkdaşlığın əsasları qoyulmuşdur. Qeyd edilən bütün faktlar Ümmümlil lider Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı, dövləti, ordusu, ən nəhayət, müstəqilliyi naminə göstərdiyi fəaliyyətini nəticələndirir.

Bələliklə, Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında ordu quruculuğu sahəsində həyata keçirilən hərtərəfli və genişmiqyaslı tədbirlər ölkəmizin regionda ən güclü orduya malik olan dövlətə çevrilməsinə imkan vermişdir.

Dövlət quruculuğunun bütün sahələrində olduğu kimi, ordu quruculuğu sahəsində də müasir Azərbaycan Ordusunun yarılməsi Ümmümlil lider Heydər Əliyevin siyasi kursu bu gün də Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Bu gün ordumuz döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlıq sahələrində böyük uğurlar əldə edərək gündən-günə daha da güclənir və qüdrətlənir. Orduda dövlətin təhlükə-

sizliyinin, ərazi bütövlüyünün və müstəqilliyinin qarantı kimi baxan hər bir Azərbaycan vətəndaşı bu gün öz ordusu ilə, sözün əsl mənasında, fəxr edir. Bu gün Azərbaycan Ordusunun gücünün beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən etiraf edilməsi qürurvericidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Ordusu öz gücünü 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsində bir daha sübut etdi. İ. Qarabağ müharibəsi zamanı istifadə olunan döyüş taktikası dünya hərbi tarixində yenilik hesab olunur. Tarixi zəfər nəticəsində torpaqlarımız işğaldan azad olundu və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edildi. Bu Qələbə yalnız cəsur əsgər və zabiterimizin deyil, eyni zamanda illərə aparılan sistemli və məqsədyönlü ordu quruculuğu siyasətinin nəticəsidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev hər zaman bəyan edir ki, ordu quruculuğu sahəsində qazanılan nailiyyətlərin bütün parametrlər üzrə daha da inkişaf etdirilməsi onun fəaliyyətində prioritet istiqamətlərdəndir. Ötən müddət ərzində Azərbaycan Ordusunun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, hərbi qulluqçuların əsosil müdafiəsi sahələrində həyata keçirilən tədbirlər Ali Baş Komandanın Vətənin müdafiəçilərinin şəfəli xidmətinə necə yüksək qiymət verdiyini bir daha təsdiq edir.

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin, Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin ordumuzun şəxsi heyətinə diqqət və qayğısı, ordumuzda bəslədiyi yüksək inan və etimad bütün hərbiçilərin qəlbinə qürur və iltihaz hissi ilə doldurur.

Azərbaycan Ordusu bu gün dövlətin qüdrətinin nümunəsi, ölkəmizin ərazi bütövlüyünü təmin etmək iqtidarında olan yüksək hazırlıqlı təsisatdır. Bütün bunlar Azərbaycan Ordusunun ən müasir tələblərə cavab verdiyini göstərir. Beynəlxalq hərbi tədqiqat mərkəzlərinin verdiyi qiymətə görə, regionda ən hazırlıqlı, ən müasir ordu Azərbaycan Ordusudur. Azərbaycan Ordusu dövlətin möhkəm sütunu, xalqın inan yeri və milli qürurun simvolidir.

Gülınar BƏŞİROVA
AMEA-nın dissertantı, Azərbaycan
Hərbi Tarixi Muzeyinin tədqiqatçı-əməli işçisi